



# DZIENNIK USTAW

## RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

---

Warszawa, dnia 29 czerwca 2015 r.

Poz. 908

### ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>

z dnia 2 czerwca 2015 r.

#### **zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2013 r. poz. 173 oraz z 2015 r. poz. 349) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361, z późn. zm.<sup>2)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 pkt 5–7 otrzymują brzmienie:

- „5) sposób dokonywania oceny wagi stwierdzonej niezgodności, o której mowa w art. 35 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”, w przypadku niezgodności w zakresie minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin;
- 6) wyrażoną w procentach wielkość zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności, a także przypadki uznawane za drobną niezgodność;
- 7) szczegółowe warunki i tryb podejmowania działań, o których mowa w art. 97 ust. 3 i art. 99 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach;”;

2) w § 2 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Płatność rolnośrodowiskową przyznaje się rolnikowi w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zwanemu dalej „rolnikiem”, jeżeli:”;

---

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1312, z 2014 r. poz. 324 i 1487 oraz z 2015 r. poz. 350.

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) łączna powierzchnia posiadanych przez niego działek rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, na których jest prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwanych dalej „działkami rolnymi”, wynosi co najmniej 1 ha;”;

3) w § 4 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zachowuje występujące w gospodarstwie rolnym i określone w planie działalności rolnośrodowiskowej trwałe użytki zielone w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. h rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwane dalej „trwałymi użytkami zielonymi”, oraz elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, tworzące ostoje dzikiej przyrody;”;

4) w § 5 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zobowiązanie rolnośrodowiskowe obejmuje obszar gruntów zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej w ramach poszczególnych pakietów i ich wariantów, objęty obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, zwanym dalej „obszarem zatwierdzonym”, i zwierzęta ras lokalnych, do których została przyznana pierwsza płatność rolnośrodowiskowa, a w przypadku:

- 1) o którym mowa w art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014, działki rolne zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej w ramach poszczególnych pakietów i ich wariantów objęte obszarem zatwierdzonym;
- 2) gdy zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 7 zostało podjęte przed dniem 15 marca 2011 r., zwierzęta ras lokalnych, do których została przyznana płatność rolnośrodowiskowa za 2011 r.

2. Zobowiązanie rolnośrodowiskowe realizowane w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 obejmuje obszar gruntów rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, na których jest prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”.”;

5) w § 6 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zwiększeniu obszaru gruntów rolnych, na których to zobowiązanie jest realizowane w zakresie pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1, lub zmniejszeniu tego obszaru, jeżeli mimo tego zmniejszenia zobowiązaniem tym będzie objęty obszar gruntów rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, na których jest prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1307/2013;”;

6) po § 11 dodaje się § 11a w brzmieniu:

„§ 11a. 1. W przypadku gdy na działce rolnej występują drzewa, płatność rolnośrodowiskowa może być przyznana do gruntu, na którym jest położona ta działka, jeżeli:

- 1) występujące na tym gruncie drzewa są rozrzucone, a liczba tych drzew na hektar tego gruntu nie przekracza 100;
- 2) na tym gruncie można prowadzić działalność rolniczą w podobny sposób, jak na gruncie o takiej samej powierzchni, na którym drzewa nie występują.

2. Warunków określonych w ust. 1 nie stosuje się do działki rolnej położonej na gruncie, do którego rolnik ubiega się o płatność rolnośrodowiskową w ramach wariantu:

- 1) dziewiątego, dziesiątego, jedenastego i dwunastego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2, jeżeli grunt ten jest użytkowany jako sad, w którym są uprawiane drzewa z gatunków wymienionych w ust. 1a załącznika nr 4 do rozporządzenia;
- 2) dziesiątego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5;

- 3) trzeciego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 6, jeżeli grunt ten jest użytkowany jako sad, w którym są uprawiane drzewa owocowe na podstawie nieodpłatnej umowy z jednostką koordynującą lub realizującą zadania w zakresie ochrony zasobów genetycznych;
- 4) czwartego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 6.

3. Elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 308 i 653) uznaje się za część działki rolnej, jeżeli ich szerokość nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach.”;

- 7) w § 13a w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Płatność rolnośrodowiskowa przyznawana do działek rolnych przysługuje do powierzchni działek rolnych położonych na obszarze objętym zobowiązaniem rolnośrodowiskowym, zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej w ramach poszczególnych pakietów lub ich wariantów oraz objętych obszarem zatwierdzonym, z tym że w przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1:”;

- 8) w § 14 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Płatność rolnośrodowiskowa za realizację wariantu trzeciego i czwartego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2 przysługuje do powierzchni działek rolnych użytkowanych jako trwałe użytki zielone zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej w ramach tych wariantów i objętych obszarem zatwierdzonym, nie większej jednak niż powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt, o których mowa w § 10 pkt 2 lit. b, przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe, i współczynnika 0,5.

2. W przypadku gdy rolnik realizuje wariant trzeci jednocześnie z wariantem czwartym pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2, a powierzchnia ustalona jako iloraz liczby zwierząt, o których mowa w § 10 pkt 2 lit. b, przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe, i współczynnika 0,5 jest mniejsza od powierzchni działek rolnych użytkowanych jako trwałe użytki zielone zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej w ramach wariantu trzeciego i czwartego pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2 i objętych obszarem zatwierdzonym, płatność rolnośrodowiskowa w pierwszej kolejności przysługuje do powierzchni, na której jest realizowany wariant czwarty tego pakietu.”;

- 9) w § 18:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu wysokości płatności rolnośrodowiskowej przysługującej do działek rolnych uwzględnia się powierzchnię tych działek, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikowalny obszar, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.”;

- b) uchyla się ust. 4;

- 10) w § 24 w ust. 5 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– chyba że rolnik równocześnie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, o której mowa w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a do wniosku o przyznanie tej płatności dołączył wymagany tymi przepisami materiał geograficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, zwany dalej „materiałem graficznym”.”;

- 11) w § 30:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolnośrodowiskowa za dany rok może zostać przyznana spadkobiercy rolnika, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, złożył w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a po upływie tego terminu – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.”;

- b) w ust. 10 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ust. 8, do trybu przyznawania płatności rolnośrodowiskowej za dany rok zapisobiercy windykacyjnemu stosuje się odpowiednio § 27 ust. 3–11, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 8, dołącza on również oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego przez rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.”;

12) w § 31 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolnośrodowiskowa za dany rok może zostać przyznana następcy prawnemu rolnika, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, złożył w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a po upływie tego terminu – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.”;

13) w § 32 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolnośrodowiskowa za dany rok może zostać przyznana nowemu posiadaczowi gruntów lub stada, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, złożył w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a po upływie tego terminu – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.”;

14) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. 1. Płatność rolnośrodowiskowa przysługuje rolnikowi w wysokości zmniejszonej o 1%, jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez tego rolnika podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 3.

2. Jeżeli w kolejnym roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego zostanie ponownie stwierdzone to samo uchybienie, o którym mowa w ust. 1, płatność rolnośrodowiskowa jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą:

- 1) 10% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz pierwszy;
- 2) 20% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz drugi;
- 3) 30% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz trzeci.”;

15) w § 38 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Jeżeli w kolejnym roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego zostanie ponownie stwierdzone to samo uchybienie, o którym mowa w ust. 1–4, 7 lub 8, płatność rolnośrodowiskowa jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą:

- 1) 10% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz pierwszy;
- 2) 20% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz drugi;
- 3) 30% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz trzeci.”;

16) w § 39 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie przestrzega żadnych wymogów w ramach wariantu określonego pakietu, przy czym zwrotowi podlega ta część płatności, która została przyznana w ramach danego wariantu.”;

17) w § 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oceny wagi stwierdzonej niezgodności, o której mowa w art. 35 ust. 3 rozporządzenia nr 640/2014, w przypadku niezgodności w zakresie podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 2, dokonuje się, przypisując każdej stwierdzonej niezgodności określoną liczbę punktów.”;

18) w § 41 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Jeżeli w kolejnym roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego zostanie ponownie stwierdzona ta sama niezgodność w zakresie podstawowych wymagań, o których mowa w § 3 pkt 2, płatność rolnośrodowiskowa jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą:

- 1) 10% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła – w przypadku ponownego stwierdzenia tej samej niezgodności po raz pierwszy;
- 2) 20% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła – w przypadku ponownego stwierdzenia tej samej niezgodności po raz drugi;
- 3) 30% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła – w przypadku ponownego stwierdzenia tej samej niezgodności po raz trzeci.

3. Zmniejszenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, dokonuje się w decyzji w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej.”;

19) § 42–44 otrzymują brzmienie:

„§ 42. 1. Przypadki, które uznaje się za drobną niezgodność w zakresie podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 1, są określone w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

2. Za drobną niezgodność nie uznaje się niezgodności w zakresie podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 2.

§ 43. Jeżeli na podstawie art. 28c ustawy nie zastosowano zmniejszenia, o którym mowa w art. 99 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013, stosuje się odpowiednio art. 44 ust. 2–4 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

§ 44. 1. Jeżeli na podstawie art. 28b ustawy nie zastosowano zmniejszenia lub wykluczenia, o którym mowa w art. 97 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, kierownik biura powiatowego Agencji właściwy w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej podejmuje działania, o których mowa w art. 97 ust. 3 akapit drugi tego rozporządzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 43 ust. 2–4 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.”;

20) w załączniku nr 2 do rozporządzenia tabela III otrzymuje brzmienie:

„Tabela III. Wyrażona w procentach wielkość zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom celowym<sup>1)</sup>

SUMA PUNKTÓW	% ZMNIEJSZENIA
3	15
5	15
7	20
9	20
11	20
13	25
15	40

<sup>1)</sup> W zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonej niezgodności dokonuje się zmniejszenia lub wykluczenia płatności rolnośrodowiskowej.”;

21) w załączniku nr 3 do rozporządzenia w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przestrzeganie prawidłowego doboru i następstwa roślin uprawianych w plonie głównym, przy zastosowaniu co najmniej trzech gatunków roślin, każdego z innej grupy roślin, z wyłączeniem roślin wieloletnich; wymóg ten stosuje się wyłącznie do działek rolnych, które były objęte zobowiązaniem rolnośrodowiskowym w zakresie tego pakietu w pierwszym roku jego realizacji, a w przypadku nowego zobowiązania rolnośrodowiskowego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 rozporządzenia nr 1974/2006, realizowanego na podstawie § 35 ust. 1 – wyłącznie do działek rolnych, które były objęte zobowiązaniem rolnośrodowiskowym w zakresie tego pakietu w pierwszym roku jego realizacji, które zostało zastąpione przez nowe zobowiązanie;”;

22) w załączniku nr 7 do rozporządzenia wiersze dotyczące Pakietu 8. Ochrona gleb i wód otrzymują brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

**§ 2.** Do przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanej dalej „płatnością rolnośrodowiskową”, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem 15 marca 2015 r.,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione od dnia 15 marca 2015 r.

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

**§ 3.** 1. Rolnik, który realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwane

dalej „zobowiązaniem rolnośrodowiskowym”, w zakresie Pakietu 8. Ochrona gleb i wód, podjęte przed dniem 15 marca 2012 r., realizuje następujące wymogi tego pakietu:

- 1) w przypadku wszystkich wariantów – utrzymywanie minimalnej okrywy roślinnej wymaganej przepisami w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska na gruntach rolnych, na których nie jest realizowany ten pakiet, w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany ten pakiet, znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska;
- 2) w przypadku wariantu 8.1. Wsiewki poplonowe:
  - a) wsiewanie roślin jako wsiewki poplonowej w rosnące rośliny ozime lub razem z siewem roślin jarych i utrzymanie ich przez okres zimy,
  - b) sprzątnięcie słomy po żniwach,
  - c) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
  - d) przyoranie biomasy wsiewki poplonowej, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
  - e) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych na wsiewkę poplonową;
- 3) w przypadku wariantu 8.2. Międzyplon ozimy:
  - a) wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu roślin ozimych jako międzyplonu ozimego do dnia 30 września,
  - b) niestosowanie pod międzyplon ozimy innych nawozów niż naturalne, przy czym jest dopuszczalne stosowanie wapna, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na realizację celu pakietu,
  - c) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych na międzyplon ozimy,
  - d) przyoranie biomasy międzyplonu ozimego, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
  - e) zakaz spasanania międzyplonu ozimego poza okresem wiosny,
  - f) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
  - g) zakaz uprawy w plonie głównym rośliny, która była uprawiana w międzyplonie ozimym, lub formy jarej takiej rośliny,
  - h) w przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu;
- 4) w przypadku wariantu 8.3. Międzyplon ścierniskowy:
  - a) wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu roślin jarych jako międzyplonu ścierniskowego do dnia 30 września,
  - b) niestosowanie pod międzyplon ścierniskowy innych nawozów niż naturalne, przy czym jest dopuszczalne stosowanie wapna, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na realizację celu pakietu,
  - c) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy,
  - d) przyoranie biomasy międzyplonu ścierniskowego, z wyjątkiem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
  - e) możliwość spasanania biomasy międzyplonu ścierniskowego w okresie jesieni,
  - f) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
  - g) zakaz uprawy w plonie głównym rośliny, która była uprawiana w międzyplonie ścierniskowym,
  - h) w przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów określonych w ust. 1, płatność rolnośrodowiskowa przysługuje w danym roku w zmniejszonej wysokości, w części dotyczącej działek rolnych, w stosunku do których stwierdzono takie uchybienie, z tym że w określonych przypadkach wymienionych w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia wysokość płatności rolnośrodowiskowej jest zmniejszana w części dotyczącej danego pakietu albo wariantu.

3. Wysokość zmniejszeń płatności rolnośrodowiskowej w przypadku, o którym mowa w ust. 2, jest określona w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

4. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów określonych w ust. 1 pkt 3 lit. g lub w ust. 1 pkt 4 lit. g, płatność rolnośrodowiskowa przyznana za rok poprzedzający rok, w którym zostało stwierdzone to uchybienie, podlega zwrotowi w części dotyczącej działki rolnej lub jej części, w stosunku do których stwierdzono takie uchybienie.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się także w przypadku, o którym mowa w § 35 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, do nowego zobowiązania rolnośrodowiskowego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), podjętego po dniu 14 marca 2014 r., które powstało na skutek połączenia zobowiązań rolnośrodowiskowych podjętych przed dniem 15 marca 2012 r.

**§ 4. 1.** Rolnik, który realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie Pakietu 8. Ochrona gleb i wód, podjęte po dniu 14 marca 2012 r., ale przed dniem 15 marca 2014 r., realizuje następujące wymogi tego pakietu:

- 1) w przypadku wszystkich wariantów – utrzymywanie minimalnej okrywy roślinnej wymaganej przepisami w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska na gruntach rolnych, na których nie jest realizowany ten pakiet, w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany ten pakiet, znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska;
- 2) w przypadku wariantu 8.1. Wsiewki poplonowe:
  - a) wsiewanie roślin jako wsiewki poplonowej w rosnące rośliny ozime lub razem z siewem roślin jarych i utrzymanie ich przez okres zimy,
  - b) zakaz stosowania wsiewek traw,
  - c) sprzątnięcie słomy po żniwach,
  - d) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
  - e) przyoranie biomasy wsiewki poplonowej, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
  - f) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych na wsiewkę poplonową;
- 3) w przypadku wariantu 8.2. Międzyplon ozimy:
  - a) wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu mieszanki roślin ozimych jako międzyplonu ozimego do dnia 15 września,
  - b) stosowanie jako międzyplon wyłącznie mieszanki złożonej z minimum 3 gatunków roślin, przy czym gatunek rośliny dominujący w mieszance lub gatunki zbóż wykorzystywane w mieszance nie mogą przekroczyć 70% jej składu,
  - c) zakaz stosowania mieszanki składającej się wyłącznie z gatunków zbóż,
  - d) zakaz nawożenia w międzyplonie,
  - e) niestosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ozimy,
  - f) zakaz stosowania pestycydów w międzyplonie,
  - g) przyoranie biomasy międzyplonu ozimego, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
  - h) zakaz spasanania międzyplonu ozimego poza okresem wiosny,
  - i) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
  - j) zakaz uprawy w plonie głównym mieszanki tych samych roślin, która była uprawiana w międzyplonie (również ich form jarych),
  - k) w przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu;
- 4) w przypadku wariantu 8.3. Międzyplon ścierniskowy:
  - a) wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu mieszanki roślin jarych jako międzyplonu ścierniskowego do dnia 15 września,

- b) stosowanie jako międzyplon wyłącznie mieszanki złożonej z minimum 3 gatunków roślin, przy czym gatunek rośliny dominujący w mieszance lub gatunki zbóż wykorzystywane w mieszance nie mogą przekroczyć 70% jej składu,
- c) zakaz stosowania mieszanki składającej się wyłącznie z gatunków zbóż,
- d) zakaz nawożenia w międzyplonie,
- e) niestosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy,
- f) zakaz stosowania pestycydów w międzyplonie,
- g) przyoranie biomasy międzyplonu ścierniskowego, z wyjątkiem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
- h) możliwość spasanania biomasy międzyplonu ścierniskowego w okresie jesieni,
- i) niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca,
- j) zakaz uprawy w plonie głównym mieszanki tych samych roślin, która była uprawiana w międzyplonie,
- k) w przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów określonych w ust. 1, płatność rolnośrodowiskowa przysługuje w danym roku w zmniejszonej wysokości, w części dotyczącej działek rolnych, w stosunku do których stwierdzono takie uchybienie, z tym że w określonych przypadkach wymienionych w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia wysokość płatności rolnośrodowiskowej jest zmniejszana w części dotyczącej danego pakietu albo wariantu.

3. Wysokość zmniejszeń płatności rolnośrodowiskowej w przypadku, o którym mowa w ust. 2, jest określona w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

4. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów określonych w ust. 1 pkt 3 lit. j lub w ust. 1 pkt 4 lit. j, płatność rolnośrodowiskowa przyznana za rok poprzedzający rok, w którym zostało stwierdzone to uchybienie, podlega zwrotowi w części dotyczącej działki rolnej lub jej części, w stosunku do których stwierdzono takie uchybienie.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się także w przypadku, o którym mowa w § 35 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, do nowego zobowiązania rolnośrodowiskowego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), podjętego po dniu 14 marca 2014 r., które powstało na skutek połączenia zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego po dniu 14 marca 2012 r., ale przed dniem 15 marca 2014 r. ze zobowiązaniem rolnośrodowiskowym podjętym po dniu 14 marca 2011 r., ale przed dniem 15 marca 2014 r.

**§ 5.** Jeżeli w kolejnym roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego przed dniem 15 marca 2014 r. zostanie ponownie stwierdzone to samo uchybienie, o którym mowa w § 3 ust. 2 lub w § 4 ust. 2, lub to samo uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach określonych wariantów poszczególnych pakietów innych niż Pakiet 8. Ochrona gleb i wód lub zostanie ponownie stwierdzone, że rolnik nie zachował któregośkolwiek z występujących w gospodarstwie rolnym i określonych w planie działalności rolnośrodowiskowej trwałych użytków zielonych w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. h rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.) i elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, tworzących ostoje dzikiej przyrody, płatność rolnośrodowiskowa jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą:

- 1) 10% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz pierwszy;
- 2) 20% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz drugi;
- 3) 30% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło – w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia po raz trzeci.



§ 6. Przepis § 39 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem stosuje się również do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej przyznanej za realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego przed dniem 15 marca 2014 r.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. K. Plocke*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
z dnia 2 czerwca 2015 r. (poz. 908)

**Załącznik nr 1**

V. Pakiet 8. Ochrona gleb i wód	
Wariant 8.1. Wsiewki poplonowe	
Niezastosowanie siewu wsiewki	100%
Zastosowanie wsiewki traw	100%
Nieuprzątnięcie słomy z pola po żniwach	10%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	30%
Nieprzeoranie wsiewek (nie dotyczy systemu bezorkowego)	20%
Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych	20%
Wariant 8.2. Międzyplon ozimy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ozimy	19%
Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%
Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie wiosny	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%
Wariant 8.3. Międzyplon ścierniskowy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%

Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy	19%
Nieprzyzwanie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie jesieni	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%

## Załącznik nr 2

WYSOKOŚĆ ZMNIĘSZEŃ PŁATNOŚCI ROLNOŚRODOWISKOWYCH DOKONYWANYCH W RAMACH  
PAKIETU 8. OCHRONA GLEB I WÓD MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE DO ZOBOWIĄZAŃ  
ROLNOŚRODOWISKOWYCH PODJĘTYCH PRZED DNIEM 15 MARCA 2012 R.

Rodzaj uchybienia	Wysokość zmniejszenia
Pakiet 8. Ochrona gleb i wód	
Wszystkie warianty	
Nieutrzymanie minimalnej okrywy roślinnej wymaganej przepisami w sprawie minimalnych norm na gruntach rolnych, na których nie jest realizowany pakiet 8., w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany pakiet 8., znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną	100% płatności rolnośrodowiskowej w części dotyczącej pakietu realizowanego na gruntach rolnych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną
Wariant 8.1. Wsiewki poplonowe	
Niezastosowanie siewu wsiewki	100%
Nieuprzątnięcie słomy z pola po żniwach	10%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	20%
Nieprzeoranie wsiewek (nie dotyczy systemu bezorkowego)	20%
Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych	20%
Wariant 8.2. Międzyplon ozimy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
Stosowanie pod międzyplon nawozów innych niż naturalne	31%
Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych na międzyplon	19%
Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie wiosny	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%
Wariant 8.3. Międzyplon ścierniskowy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
Stosowanie pod międzyplon nawozów innych niż naturalne	31%

Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych na międzyplon	19%
Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie jesieni	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%

## Załącznik nr 3

WYSOKOŚĆ ZMNIJSZEŃ PŁATNOŚCI ROLNOŚRODOWISKOWYCH DOKONYWANYCH W RAMACH  
PAKIETU 8. OCHRONA GLEB I WÓD MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE DO ZOBOWIĄZAŃ  
ROLNOŚRODOWISKOWYCH PODJĘTYCH PO DNIU 14 MARCA 2012 R.,  
ALE PRZED DNIEM 15 MARCA 2014 R.

Rodzaj uchybienia	Wysokość zmniejszenia
Pakiet 8. Ochrona gleb i wód	
Wszystkie warianty	
Nieutrzymanie minimalnej okrywy roślinnej wymaganej przepisami w sprawie minimalnych norm na gruntach rolnych, na których nie jest realizowany pakiet 8., w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany pakiet 8., znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną	100% płatności rolnośrodowiskowej w części dotyczącej pakietu realizowanego na gruntach rolnych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną
Wariant 8.1. Wsiewki poplonowe	
Niezastosowanie siewu wsiewki	100%
Zastosowanie wsiewki traw	100%
Nieuprzątnięcie słomy z pola po żniwach	10%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	30%
Nieprzeoranie wsiewek (nie dotyczy systemu bezorkowego)	20%
Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych	20%
Wariant 8.2. Międzyplon ozimy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon	19%
Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%

Nieprzyzwanie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie wiosny	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%
Wariant 8.3. Międzyplon ścierniskowy	
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy	19%
Nieprzyzwanie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
Spasanie w terminie innym niż w okresie jesieni	20%
Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
W przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%